

Sygn. akt IV Pa 79/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2019r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bogusław Łój

Sędziowie : Hanna Rawska

Rafał Skrzypczak

Protokolant : st.sek.sąd. Barbara Serzysko

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2019r. w Zielonej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa S. B.

przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w Z.

o wydanie świadectwa służby

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zielonej Górze IV Wydział Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 8.05. 2019r. (sygn. akt IV P 38 /19)

oddala apelację.

sędzia Hanna Rawska sędzia Bogusław Łój sędzia Rafał Skrzypczak

Sygn. akt IV Pa 79/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zielonej Górze wyrokiem z dnia 08.05.2019 r.,

w sprawie o sygn. IV P 38/19, zobowiązał pozwaną Izbę Administracji Skarbowej w Z., aby wydała powódce S. B. świadectwo służby funkcjonariusza Służby Celnej i Celno-Skarbowej (pkt I.), a w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt II.).

Sąd Rejonowy ustalił:

Powódka od dnia 15.02.1991 r. została zatrudniona w Urzędzie Celnym w R..

Ostatnio powódka zajmowała stanowisko starszego aspiranta celnego młodszego eksperta Służby Celnej.

Pismem z dnia 28.02.2017 r. Dyrektor Izby Celnej w R. poinformował powódkę, iż z dniem 1.03.2017 r. miejscem wykonywania jej obowiązków służbowych będzie Lubuski Urząd Celno-Skarbowy w G.

Następnie pismem z dnia 24.05.2017 r. powódka otrzymała propozycję określającą warunki zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie Administracji Skarbowej w Z..

Powódka zaakceptowała propozycję.

Pismem z dnia 8.10.2018 r. powódka wystąpiła z wnioskiem do Dyrektora IAS o wydanie świadectwa służby w Służbie Celnej i w Służbie Celno-Skarbowej.

Pismem z dnia 10.11.2018 r. dyrektor IAS poinformował powódkę, że nie zachodzą przesłanki do wydania jej świadectwa służby.

W piśmie wskazano, że w związku ze złożonym przez powódkę oświadczeniem o przyjęciu propozycji pracy doszło do przekształcenia stosunku służby w Służbie Celno-Skarbowej w stosunek pracy. Przepisy art. 171 ust. 1 pkt 2, art. 17 oraz art. 165 ust. 7 ustawy PwKAS są przepisami szczególnymi związanymi w powstaniem KAS i z ich treści nie można wywodzić, aby przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy należało traktować jak zwolnienie ze służby lub wygaśnięcie stosunku służbowego, które na podstawie art. 188 ustawy o KAS obliguje do wydania świadectwa służby.

Dodatkowo poinformowano powódkę, że w przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy w IAS wydane zostanie świadectwo pracy w którym uwzględniony zostanie zarówno okres zatrudnienia, jak i służby w IAS w Z. oraz w jednostkach Służby Celnej, których IAS stała się następcą w związku z istniejącymi w dniu 1.03.2017 r. stosunkami służby.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, że powództwo okazało się zasadne w znacznej części. Nie ulegało bowiem wątpliwości, iż w przypadku powódki doszło do przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy, wskutek przyjęcia propozycji zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie Administracji Skarbowej w Z.. Do chwili tego przekształcenia powódka była bowiem funkcjonariuszem, której stosunek służbowy był stosunkiem administracyjnoprawnym, a nie stosunkiem pracy na podstawie mianowania.

Sąd I instancji podkreślił, że są dwa rodzaje mianowania, z których jeden (o którym mowa w art. 76 k.p.) powoduje powstanie stosunku pracy, ale są również nominacje, których skutkiem jest powstanie stosunku służbowego o charakterze administracyjnoprawnym, co dotyczy służb mundurowych m. in. funkcjonariuszy celnych.

Sąd Rejonowy wskazał, że powódka przyjęła skierowaną do niej propozycję zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej, a podstawę prawną przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy stanowił m.in. przepis art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 16.11.2016r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej.

Zgodnie z art. 165 ust. 6 tej ustawy, funkcjonariusze celni pełniący służbę w izbach celnych mieli otrzymać nie później niż do dnia 28.02.2017 r. pisemną informację o miejscu wykonywania obowiązków służbowych, jeżeli ulegało ono zmianie. Natomiast art. 165 ust. 3 ww. ustawy przewidywał nadto, że funkcjonariusze celni pełniący służbę w izbach celnych, z dniem jej wejścia w życie (tj. 1.03.2017 r.) stają się funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej pełniącymi służbę w jednostkach Krajowej Administracji Skarbowej (jednostkach KAS) i zachowują ciągłość służby, a w związku z tym od 1.03.2017 r. powód pełnił służbę jako funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej.

Z kolei przepis art. 165 ust. 7 powoływanej ustawy wprowadzał uprawnienie Dyrektorów jednostek KAS do składania odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do 31.05.2017 r. pisemnych propozycji określających nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, przy uwzględnieniu posiadanych kwalifikacji i przebiegu dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowego miejsca zamieszkania.

Powódka otrzymała taką propozycję i ją przyjęła uzyskując z tą chwilą status pracownika, wskutek czego, zgodnie z art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy PwKAS, dotychczasowy stosunek służby powódki w służbie stałej przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

Sąd Rejonowy podkreślił, że gdyby powódka w terminie do 31.05.2017 r. nie otrzymała pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, bądź gdyby po otrzymaniu propozycji jw. złożyła oświadczenie o odmowie jej przyjęcia - wówczas jej stosunek służbowy uległby wygaśnięciu (art. 170 ust. 1 ww. ustawy), przy czym w opisaney sytuacji wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza należałoby traktować jak zwolnienie ze służby (art. 170 ust. 3).

Przepisy PwKAS nie przewidują obowiązku wydania świadectwa służby w sytuacji przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy w okolicznościach ustalonych w niniejszej sprawie (tj. w związku z wprowadzeniem reformy i złożeniem propozycji zatrudnienia), jednakże w ocenie Sądu I instancji rację miała powódka twierdząc, że poprzez analogię należy w sprawie zastosować przepisy art. 174 ust. 10 i art. 188 ustawy z dnia 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 508), która weszła w życie w dniu 1.03.2018 r.

Przepis art. 188 tej ustawy zawiera regulację tożsamą do zawartej w art. 111 ustawy o Służbie Celnej z 2009 r. (która została uchylona na mocy przepisu art. 159 ust. 3 ustawy o KAS, a przed dniem 1.03.2017 r. regulowała stosunki służbowe funkcjonariuszy służby celnej).

Art. 188 ustawy o KAS w ust. 1 stanowi, że funkcjonariusz zwolniony ze służby, albo którego stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2 (przypadki nie zgłoszenia się funkcjonariusza do służby), lub wydalony ze Służby Celno-Skarbowej na podstawie prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby.

Przepis nie odnosi się do sytuacji powódki, albowiem po dniu 31 maja 2017 r. jej dotychczasowy stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy na czas nieokreślony, a zatem sytuacja taka nie była objęta wprost dyspozycją art. 188 ust. 1 ustawy o KAS.

Jednocześnie oczywistym było, że na skutek przekształcenia dotychczasowy stosunek służbowy powódki przestał definitywnie istnieć, a tym samym funkcjonariusz powinien otrzymać świadectwo służby ten stan potwierdzające, a powołany przepis winien mieć zastosowanie do sytuacji faktycznej powoda, per analogiam.

W ocenie Sądu I instancji wnioskowanie to potwierdza dokonana przez ustawodawcę nowelizacja (patrz: ustawa z dnia 11.05.2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw Dz.U.2017.1321), Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, na mocy której do art. 174 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej dodano m.in. ust. 10, który wszedł w życie w dniu 1.01.2018 r. i stanowi, że przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby.

Nielogiczne było twierdzenie pozwanej, że przepis ten nie może mieć zastosowania do powódki, albowiem wprowadzony został do ustawy o KAS, a nie ustawy PwKAS (na mocy której stosunek służbowy powódki uległ przekształceniu w ramach reformy wprowadzającej Krajową Administrację Skarbową) oraz, że gdyby racjonalny ustawodawca chciał taki przepis wprowadzić w sytuacji jak powódki, zapis o tej treści zostałby wyartykułowany w ustawie.

W ocenie Sądu Rejonowego, z brzmienia powołanych przepisów należy wyciągnąć wniosek przeciwny i trudno dać wiarę temu, by racjonalny ustawodawca w przepisie art. 174 ust. 10 ustawy o KAS traktował przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy jak zwolnienie ze służby, a miałby odmiennie traktować tego samego rodzaju przekształcenie, lecz dokonane na podstawie przepisów wprowadzających Krajową Administrację Skarbową. W powołanym przepisie art. 174 ust. 10 mowa jest o funkcjonariuszach tej samej formacji, a różnica dotyczy okoliczności w jakich następuje przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy.

Sąd I instancji nie podzielił stanowiska pozwanej odnośnie braku interesu prawnego i konieczności jego wykazania w niniejszym postępowaniu i powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z 20.08.2001 r., I PKN 594/00, w którym sąd stwierdził, że w przypadku żądania wydania świadectwa pracy, istotą sporu jest wykonanie obowiązku wynikającego ze stosunku pracy, którego istnienie nie jest sporne. Tym różni się takie roszczenie od powództwa o ustalenie (189 k.p.c.), w którym istota sporu polega na stwierdzeniu istnienia stosunku pracy.

Sąd Rejonowy podkreślił, że rozważania te należy odnieść również do wydania świadectwa służby, gdyż niemożliwym jest wydanie jednego świadectwa, w którym uwzględniony miałby być zarówno okres służby, jak i pracy (o czym powoda pouczone odmawiając wydania świadectwa służby). Jest bowiem oczywiste, że treść świadectwa służby i świadectwa pracy regulują przepisy innych rozporządzeń (mających odmienne ustawowe podstawy prawne), do których załącznik stanowią wzory ww. świadectw. Powstaje pytanie w jaki sposób pozwana miałaby określić tytuł owego dokumentu (czy jako świadectwo pracy czy służby) i zgodnie z którym z formularzy go wypełnić.

Sąd I instancji nie podzielił również zarzutu pozwanej odnośnie naruszenia przez powódkę art. 5 k.c., który stanowi że nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego, a takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Pozwana na takie okoliczności nie wskazała, utożsamiając pojęcie nadużycia prawa podmiotowego z bezzasadnością powództwa.

Sąd Rejonowy wskazał, że tożsame stanowisko w sprawie zajął Sąd Okręgowy w Zielonej Górze rozpoznając apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 30.11.2018 r., wydanego w sprawie o sygn. akt IV P 149/18 oraz Sąd Okręgowy w Poznaniu w wyroku z dnia 8.06.2018 r. w sprawie o sygn. akt IV Pa 48/18.

Sąd I instancji zaakcentował, że zakończony stosunek służby powódki przekształcony w umowę o pracę winien być potraktowany jak zwolnienie ze służby, a zwolnienie ze służby stanowi podstawę do wydania świadectwa służby, co czyniło zasadnym żądanie pozwu, dlatego Sąd nakazał pozwanej wydanie powódce świadectwa służby funkcjonariusza służby Celnej i Celno- Skarbowej i oddalił powództwo w części w jakiej powódka domagała się wskazania w treści świadectwa, że w okresie służby wykonywał tzw. zadania policyjne na podstawie art. 1 ust. 1, art. 2 ust. 1 pkt 4-6 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o służbie celnej, wynikające z posiadanego statusu funkcjonariusza celnego jednolitej umundurowanej formacji oraz zakresu wykonywanych zadań.

W ocenie Sądu Rejonowego rozstrzygając o zasadności tego roszczenia było przedwczesne na etapie rozpoznania zasadności żądania o wydanie świadectwa służby i oczywistym jest, że wydanie świadectwa służby otwiera powódce drogę do żądania jego sprostowania, czy uzupełnienia. Na tym etapie postępowania nie można nawet przewidzieć, czy pozwana zaspakajając roszczenie o wydanie świadectwa służby uznałaby za konieczne i uzasadnione dokonanie wskazanego przez powódkę zapisu.

Od wyroku tego apelację wywiódł pozwany i zaskarżając wyrok w części uwzględniającej powództwo zarzucił mu:

1. naruszenie prawa materialnego tj. art. 111 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o Służbie Celnej (Dz.U z 2016 r. poz. 1799 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie w spornej sprawie, mimo, iż z literalnego brzmienia art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2106 r. - Przepisy prowadzące ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016r. poz.

1948 ze zm.) wynikał obowiązek stosowania ww. przepisu, aż do czasu przekształcenia stosunku służby powódki w stosunek pracy;

2. naruszenie prawa materialnego tj. art. 174 ust. 10 i art. 188 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. i Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1947 z późn. zm.) obowiązującego od dnia 01 stycznia 2018r. poprzez błędną wykładnię i nieuprawnione zastosowanie w niniejszej sprawie, podczas gdy przepis ten dotyczy sytuacji faktycznej i prawnej odmiennej od sytuacji powódki, a przepis art. 165 ust. 3 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o KAS wyłącza jego zastosowanie w spornej sprawie:

3. naruszenie prawa materialnego tj. art. 165 ust. 3, art. 169 ust. 1 i 2, art. 170 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej oraz art. 174 ust. 10-12 ustawy z dnia 16 listopada 2016r. o Krajowej Administracji Skarbowej poprzez uznanie przez Sąd związku pomiędzy wskazanym stanem prawnym a zmianą polegającą na dodaniu z dniem 01 stycznia 2018r, w art. 174 ustawy z dnia 16 listopada 2016r.. o Krajowej Administracji Skarbowej ustępów 10-12.

Wskazując na powyższe pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

W uzupełnieniu apelacji pozwany wniósł o przedstawienie zagadnienia prawnego dotyczącego wydawania świadectw służby z uwzględnieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów, do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu oraz o odroczenie rozpoznania sprawy.

Pozwany w uzasadnieniu apelacji wywiódł, że w dacie przekształcenia stosunku służby powódki w stosunek pracy obowiązywały regulacje prawne wyczerpująco wskazujące, w jakich przypadkach należy wydać świadectwo służby. Skoro, zgodnie z art. 165 ust. 3 ustawy przepisy wprowadzające KAS do funkcjonariuszy w sprawie ze stosunku służby stosować należało przepisy dotychczasowe, to znaczy, iż do sytuacji powódki znaleźć powinien zastosowanie przepisy art. 111 ustawy o Służbie Celnej. Ww. przepis przewidywał wyraźnie, iż świadectwo służby wydaje się w przypadku zwolnienia ze służby, wydalenia ze służby lub wygaśnięcia stosunku służbowego. Przekształcenie stosunku służby w stosunek pracy – jak to ma w niniejszej sprawie – nie stanowi natomiast zwolnienia ze służby, czy wygaśnięcia stosunku służby, o których mowa w art. 111. W związku z ww. przepisami świadectwo służby otrzymywali ci funkcjonariusze, o których mowa w art. 170 ust. 1 ustawy przepisy wprowadzające KAS – to jest, którzy nie otrzymali propozycji pracy/służby do dnia 31 maja 2017 r. lub, którzy je przyjęli. Powódka propozycję zatrudnienia otrzymała i ją przyjęła.

Powyższe przepisy, zdaniem pozwanego, regulujące kompleksowo sytuacje związane z tzw. ucywilnieniem funkcjonariuszy w związku z reformą KAS, nie przewidywały zatem wydawania świadectwa służby w przypadku pozostawania danej osoby w strukturach Krajowej Administracji Skarbowej.

Odnosząc się do uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w ocenie pozwanego, treść obowiązujących regulacji w dacie przekształcenia stosunku służby powódki w stosunek pracy, nie uprawnia do formułowania przez Sąd I instancji tezy o istnieniu luki w prawie, która utrudniała domaganie się od pozwanego wydania świadectwa służby.

W ocenie strony pozwanej Sąd I instancji błędnie nie zastosował przepisu art. 111 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 17 99 ze zmianami), mimo iż z literalnego brzmienia art. 165 ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1948 ze zmianami), zastosowanie winna znaleźć wyżej wymieniona regulacja.

Odnosząc się do zarzutu braku podstaw zastosowania w stosunku do sytuacji powódki, per analogiam, przepisu art. 174 ust. 10 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, pozwany wskazał, że Sąd I instancji pominął w rozważaniach, iż ww. przepis który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. reguluje sytuacje związane z przeniesieniem funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej (wskutek otrzymanej propozycji pracy bądź na jego wniosek) do pracy

w urzędzie obsługującym ministra właściwego ds. finansów publicznych albo w jednostce organizacyjnej KAS. Na powyższy wniosek wskazuje ust. 9 art. 174, zgodnie z którym stosunek służbowy funkcjonariusza, który odmówił przyjęcia propozycji, o której mowa w ust. 1, nie ulega zmianie.

Zatem przepis art. 174 ust. 10 dotyczy ściśle określonych zdarzeń prawnych i są one zasadniczo odmienne od okoliczności, o których mowa w przepisie art. 165 ust. 3 i 7, art. 170 ust. 1 i 3 oraz art. 171 ust. 1 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, które znajdują zastosowanie do sytuacji powoda.

W tym stanie faktycznym i prawnym, brak zatem podstaw do przyjęcia, iż do sytuacji takiej jak powódki, należy zastosować per analogiam przepis art. 174 ust. 10 ustawy o KAS. Brak jest bowiem podstaw do uznania związku pomiędzy stanem prawnym, wynikającym z art. 165 ust. 3, art. 170 ust. 1 i 3 ustawy przepisy wprowadzające KAS ze zmianą polegającą na dodaniu z dniem 1 stycznia 2018 r. w art. 174 ustawy o KAS ustępów 10-12.

Sytuację prawną funkcjonariuszy służby celnej i celno-skarbowej, których stosunek służbowy uległ przekształceniu w okresie 31 maja – 31 sierpnia 2017 r. reguluje właśnie z art. 21 ww. ustawy z 11 maja 2017 roku zmieniającej ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym służb mundurowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się bezzasadna.

Stan faktyczny sprawy, w zakresie wszystkich okoliczności mających znaczenie dla jej rozstrzygnięcia, jest bezsporny. Ustalenia Sądu Rejonowego, niezakwestionowane apelacją, Sąd Okręgowy przyjmuje więc za własne. Zaznaczyć w tym miejscu warto, że do okoliczności istotnych dla wyniku sprawy należą przede wszystkim:

- pełnienie przez powódkę służby w Służbie Celnej od 15.02.1991 r. do 28.02.2017 r., a od 01.03.2017 r. do chwili obecnej w Służbie Celno-Skarbowej;
- otrzymanie przez powódkę pisma Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Z. z 24.05.2017 r. z propozycją określającą warunki zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie Administracji Skarbowej w Z. (umowa o pracę na czas nieokreślony);
- przyjęcie przez powódkę tej propozycji, w związku z czym od 01.06.2017 r. stosunek służby uległ przekształceniu w stosunek pracy;
- wystąpienie powódki z żądaniem wydania świadectwa służby w dniu 08.10.2018 roku, a więc już po wejściu w życie ustawy nowelizującej z 11.05.2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 1321) która weszła w życie w dniu 1.01.2018 r.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia żadnego z przepisów prawa materialnego, wymienionych w zarzutach apelacji.

Nie zaszło naruszenie art. 111 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o Służbie Celnej poprzez jego niezastosowanie. Art. 165 ust. 3 ustawy z 16.11.2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1948) przewiduje w ostatnim zdaniu, że w sprawach wynikających ze stosunku pracy i stosunku służbowego stosuje się przepisy dotychczasowe, jednakże od 01.03.2017 r. obowiązuje już ustawa z 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1947), przewidująca autonomiczne uregulowania dotyczące wydawania funkcjonariuszom świadectwa służby, zawarte w art. 188. To właśnie przede wszystkim z art. 188 ustawy o KAS należy wywodzić uprawnienie powódki do uzyskania świadectwa służby w niniejszej sprawie za okres od 2.11.1992 r. do 31.05.2017 r.

W tym miejscu jeszcze raz należy przypomnieć, że stosunek służby powódki uległ od 01.06.2017 r. przekształceniu w stosunek pracy.

Zgodnie z art. 188 ust. 1 ustawy o KAS, funkcjonariusz zwolniony ze służby albo którego stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2, albo wydany ze Służby Celno-Skarbowej na podstawie prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby.

Bez wątplenia zatem cytowany przepis wprowadził wprost uprawnienie do uzyskania świadectwa dla funkcjonariusza w przypadku: zwolnienia funkcjonariusza, wygaśnięcia stosunku służbowego lub wydalenia ze służby.

W niniejszej sprawie żadna z tych sytuacji nie zaszła.

Wskazać jednak trzeba, że w myśl art. 165 ust. 3 przepisów wprowadzających, pracownicy zatrudnieni w izbach celnych oraz urzędach kontroli skarbowej oraz funkcjonariusze celni pełniący służbę w izbach celnych albo w komórkach urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych stają się z dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, z zastrzeżeniem art. 170, odpowiednio pracownikami zatrudnionymi w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej albo funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej, pełniącymi służbę w jednostkach KAS i zachowują ciągłość pracy i służby.

Pomimo więc „wchłonięcia” Służby Celnej przez Krajową Administrację Skarbową od 01.03.2017 r., ciągłość służby została zachowana.

Art. 165 ust. 7 przepisów wprowadzających przewidywał uprawnienie Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektora izby administracji skarbowej oraz dyrektora Krajowej Szkoły Skarbowości do złożenia odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania.

Powódka otrzymała tę propozycję w formie pisma z 24.05.2017 r. i ją przyjęła. Oznacza to, że w myśl art. 171 ust. 1 ww. ustawy, stosunek służby został przekształcony w stosunek pracy.

W ówczesnym okresie nie było przepisów wprost regulujących wydanie świadectwa służby osobom w takiej sytuacji jak powódka.

Wskazane przekształcenie jednakże, również powoduje zakończenie stosunku służby. Jest to rodzajowo takie samo zdarzenie, jak te, wymienione w art. 188 ust. 1 ustawy o KAS.

Zdaniem Sądu II instancji, każdy sposób zakończenia służby powinien skutkować wydaniem świadectwa służby, tak jak to przewidziano w art. 188 ust. 1 ww. ustawy o KAS.

W braku regulacji, określających obowiązek wydania świadectwa służby po przekształceniu, powstała luka prawna w uregulowaniu sytuacji osób znajdujących się w takiej sytuacji, jak powódka. Organy stosujące prawo, a więc w tym przypadku Sądy obu instancji, mogą i powinny kierować się zasadami wykładni, pozwalającymi na uzupełnienie tej luki. Taką zasadą jest wnioskowanie per analogiam właśnie z art. 188 ust. 1 ww. ustawy o KAS.

Warto zauważyć, że gdyby propozycja wyrażona w piśmie z 24.05.2017 r. w ogóle nie padła, art. 170 ust. 1 pkt 1 przepisów wprowadzających przewidywał wygaśnięcie stosunku służbowego, traktowane – w myśl ust. 3 – jak zwolnienie ze służby. To dodatkowy argument przemawiający za tym, że nie należy odmiennie traktować funkcjonariuszy „po przekształceniu”. Osoby, które nie otrzymały propozycji w ogóle, otrzymały świadectwo służby wprost wynikające z ustawy, choć losy ich stosunku służbowego były takie same, jak w przypadku osób, które propozycje dostały – uległ on zakończeniu.

Tak samo należy więc traktować osoby, które propozycje dostały i ją przyjęły, ponieważ u tych osób taka sama jest istota rzeczy – ustala służba. Ustawodawca zresztą żadnym przepisem takiego rozwiązania nie wykluczył, po prostu w ogóle omawianej tu sytuacji nie uregulował, pozostawiając miejsce na uzupełnienie tej luki przedstawioną powyżej wykładnią.

Słuszność tego stanowiska znajduje potwierdzenie w późniejszych działaniach ustawodawcy. Ustawą zmieniającą z 11.05.2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 1321) w art. 174 ustawy o KAS dodano ust. 10, zgodnie z którym przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby.

Zmiana ta wprowadzona została od 01.01.2018 r., więc powódka nie była nią objęta w dacie przekształcenia stosunku służbowego, ale w dacie wystąpienia z wnioskiem o wydanie świadectwa służby już tak. Jej wprowadzenie potwierdza zasadność rozumowania przedstawionego powyżej oraz zgodność tego rozumowania z wolą ustawodawcy i dla rozwiązania sytuacji konfliktowej wystarczyło, aby pozwany zachował się zgodnie z przepisami obowiązującymi w dacie złożenia wniosku. Żaden przepis tej ustawy nie zawiera stwierdzenia iż zapis wskazanego wyżej ustępu 10 stosuje się wyłącznie do tych sytuacji, w których stosunek służbowy ustał po wejściu w życie tej ustawy. Tak więc po wejściu w życie tej ustawy pozwany powinien uwzględnić tę okoliczność przy rozpoznawaniu wniosku powódki o wydanie świadectwa służby.

Odnosząc to do drugiego i trzeciego z zarzutów apelacji, dotyczących stosowania art. 174 ust. 10 ww. ustawy, należy stwierdzić, że są one bezzasadne, ponieważ powódce należało wydać świadectwo służby już na podstawie art. 188 ust. 1 ustawy o KAS, po przeprowadzeniu jego wykładni posiłkowej się wspomnianą nowelizacją art. 174, nawet jeśli ust. 10 tego artykułu nie zostanie uznany za samodzielną podstawę prawną rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego nie było podstaw do przedstawienia Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia na podstawie art. 390 k.p.c., bowiem w sprawie nie występuje zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości. W sytuacji, w której sąd odwoławczy jest przekonany o prawidłowości tylko jednego kierunku wykładni określonej kwestii prawnej, to brak jest podstaw do przedstawienia zagadnienia prawnego na podstawie art. 390 § 1 k.p.c., gdyż nie jest rolą Sądu Najwyższego udzielanie jedynie wsparcia dla stanowiska prawnego stanowczo aprobowanego przez sąd odwoławczy. Celem instytucji prawnej określonej w art. 390 § 1 k.p.c. nie jest bowiem to, aby Sąd Najwyższy potwierdzał jednoznacznie wyartykułowane i aprobowane stanowisko sądu drugiej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2017 r. III CZP 91/16).

Mając powyższe na względzie, wobec bezzasadności apelacji, na podstawie art. 385 k.p.c., orzeczono jak w sentencji wyroku.